

NoRa
Eckhardtová

sen
LETÍCÍ
ŽELVY

≡ KNIHA ZLIN

Sen letící želvy

Vyšlo také v tištěné verzi

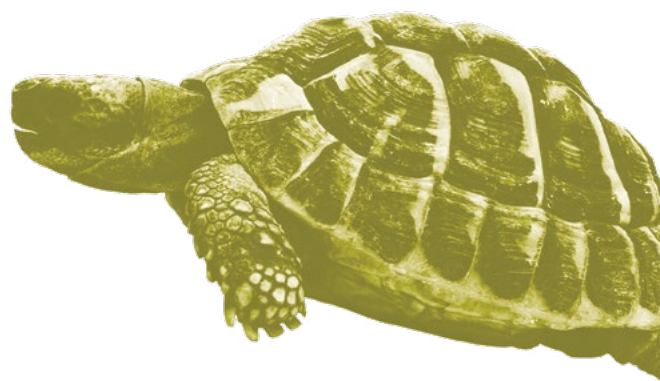
Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

 KNIHA ZLIN

Nora Eckhardtová
Sen letící želvy – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

NoRa
ECKHardtOVÁ

SEN
LETÍCÍ
ŽELVY

**Veškeré postavy v knize jsou produktem mé fantazie,
jakákoli podobnost s reálnými osobami je tudíž vysoce
nepravděpodobná.**

Mamince

OBSAH

Prolog | 9

I Oblaka v hlavě | 11

- 1 Pan Z. & Obraz první | 13
- 2 Viktor & Elena | 16
- 3 Elena & Věra | 36
- 4 Oskar & Kája | 50
- 5 Pan Z. & Obraz druhý | 63
- 6 Viktor & Babička | 65
- 7 Elena & Premiéra | 81
- 8 Viktor & Tajemná postava | 94
- 9 Viktor & Rodiče Eleny | 110
- 10 Pan Z. & Obraz třetí | 123

II Věčná dovolená | 127

- 11 Elena & Egon | 128
- 12 Oskar & Jeho rodiče | 136
- 13 Viktor & Bystro | 147
- 14 Elena & Třetí rande | 159
- 15 Pan Z. & Obraz čtvrtý | 171
- 16 Viktor & Pézetko | 172
- 17 Elena & Láska | 189
- 18 Oskar & Štístko | 200
- 19 Elena & Ryby | 209
- 20 Viktor & Ten druhý | 219
- 21 Viktor & Návštěva z minulosti | 229
- 22 Elena & Nový život | 237
- 23 Viktor & Žvejek | 251

III Stejně slzy, jiný člověk | 263

- 24 Viktor & Plán | 264
- 25 Viktor & Věra | 272
- 26 Viktor & Pan Majer | 280
- 27 Viktor & Kočka | 293

Epilog | 301

PROLOG

Šestadvacetiletá Alice potichu otevře dveře dětského pokojíku a po špičkách se plíží šerem až do rohu k postýlce. Sleduje hrudníček, který se téměř neznatelně zvedá a zase klesá. Sevřené pěsti ostře kontrastují s andělským výrazem spícího miminka – vypadají, jako by svíraly provaz, který už někdo přetrhl. Ta malá spící hlava, mírumilovně spočívající na polštářku, zatím nepoznala žádné zlo, žádné konkrétní zlo, a neví nic ani o existenci zla obecně; jako by zářila ve tmě. Alice malého spáče jemně pohladí po chmýří, které má místo vlasů. Teď ho nesmí probudit.

Pak poodhrne tmavé závěsy a vyhlédne z okna – dole před domem, na jinak ztichlé a opuštěné ulici, parkuje šedé hranaté volvo s rozsvícenými světly. Z výfuku viditelně stoupá ve světelném kuželu oblak kouře. V okýnku u řidiče je vidět pouze pohybující se žhnoucí konec cigarety, za níž Alice tuší netrpělivý výraz. Proto už déle neotáčí, bez ohlednutí opustí pokoj a našlapuje co možná nejtišeji po schodech (ví, které vržou, těm se vyhne), pak zbývá jen pár kroků k domovním dveřím.

Vyjde ven, obejde auto a nastoupí do otevřených dveří spolujezdce.

Domů se už nikdy nevrátí.

1

**OBLAKA
v Hlavě**

1

PAN Z. & OBRAZ PRVNÍ

Pan Z. zkušeným pohybem odzátkoval jednu z tmavých lahví a část obsahu přelil do sklenice. Chvilí zamyšleně pozoroval stoupající řetízky bublinek, jak se ztrácí v tuhé pěně. Chleba si namazal tlustě paštikou (tou nejobyčejnější), přidal plátky sýra a dozdobil předem nakrájenými kolečky kyselé okurky tak, aby vše tvořilo kompozičně vyvážený abstraktní obrazec. Kousky okurky se překrývaly na milimetr přesně a plátky sýra byly na krajici umístěny ve zlatém řezu. Spokojeně se zakousl a upil plzeň, která se ještě před chvílí chladila vedle svých sestřiček v malé lednici v rohu místnosti.

Rozhlédl se po místě, které viděl už tolikrát, jako by se na ně díval poprvé. Malý pokojík bez oken byl vybaven spoře, téměř asketicky – kromě zmíněné lednice se tu vyskytoval už jen poškrábaný dřevěný stůl a černá otočná kancelářská židle s nízkým opěradlem, zjevně používaná ještě mnoho let poté, kdy by bylo slušné odvézt ji na skládku k věčnému odpochinku. Řádka polic u zdi byla plná papírů a naskládaných rolí, díky tomu místnost získala strohý úřednický ráz. Z jedné zdi smutně trčelo malé umyvadlo, u něhož byl pověšený dřívě pravděpodobně bílý ručník, a podlahu pokrývalo sešlapané

šedivé linoleum s neidentifikovatelným oranžovým vzorkem tak trochu připomínajícím zvratky.

Cítil se ale v téhle komůrce v podzemí dobře – líp než tam nahoře „na vzduchu“ mezi lidmi. Tady má všechno. Pouze tady se cítil být skutečně sám sebou – jako by tam nahoře jen přežíval, a opravdový život mu začal až zde v podzemí –, ve tmě zahnané na ústup silnými zářivkami, které osvětlovaly jeho práci. Občas nešel domů a strávil tu noc na holé podlaze u zadní stěny ve starém špinavém spacáku vybledlé červené barvy. A přesto všechno nepohodlí tu vždycky zázračně spal jako nemluvně (přestože doma obvykle nemohl dlouhé hodiny usnout; celé noci upíral oči ke stropu a myšlenky mu v hlavě vířily až do rána). Ústřední topení, které se ohlašovalo pravidelným jemným cvakáním a klapáním, zajišťovalo teplo. Nebylo nač si stěžovat. Především zde ale jinak panovalo naprosté ticho, přestože nad ním byl v centru města hustý provoz. Bavila ho myšlenka, že přímo nad jeho hlavou jezdí tramvaje a chodí lidé, spěchají do práce nebo na schůzku, a nikdo, nikdo z nich o jeho přítomnosti neví. Bylo to jeho útočiště, proto tu trávil maximum času – maximum, které ještě nemohlo být podezřelé. Za chvíli se dá do práce. Pomalu, nikam přece nepospíchá, nemusí dodržet žádný termín, musí pouze odvést svou práci co nejlépe.

Dojedl druhý nazdobený chleba s paštikou, ubrouskem si otřel svěšené koutky úst a přejel i strniště na bradě.

Opodál ležící dívky si zatím schválně moc nevšímal. Pořádně se jí bude věnovat, až v klidu dojí, umyje si pečlivě ruce a navlékne rukavice. Vždycky si při tomhle obřadu připadal tak trochu jako chirurg (kterým se měl původně stát, ale na poslední chvíli studium medicíny vzdal). A ona tam stále ležela. Obličej měla zakrytý lesklými, medově zbarvenými vlasy, jimiž prosvítalo křehké ucho. Vypadala netečně a její mrámorevě bílé hrdlo bylo tak půvabné. V duchu ji sám pro sebe oslovoval *Něžná*. Jen z pohledu na ni cítil rozechvělé rozrušení.

Byla tak jemná, tak krásná, tak čistá. Tak dokonalá.

Namazal a vyzdobil si třetí krajíc, pomalu zamyšleně žvýkal, téměř jako by vědomě odkládal to, co ho čeká. Dopil pivo, pečlivě si umyl ruce a sklenici odložil do oprýskaného umyvadla. Láhev postavil do rohu k ostatním. Stály tam vzorně vedle sebe jako vojáci v pozoru, přísně dohlížely na jeho počínání. Nenechal se tím znervóznit, natáhl si obřadně rukavice a naklonil se nad ni. Jemně ji pohladil po zlatozrzavých pramenech:

„Tak se do toho pustíme, Něžná...“

2

VIKTOR & ELENA

Elena žila s hlavou v oblacích. Viktor – ten žil s oblaky v hlavě.

Právě procházel Parkem, stejně jako každý den. Pozoroval chmýří z platanů, které mu poletovalo kolem hlavy. Malé vzducholodě se občas zaleskly v posledních paprscích vlažného slunce. Ještě stále v tuto hodinu svítilo, ale už nemělo dostatek síly, aby i hrálo.

Amarcord. To mu vznášející se semínka připomněla – úvodní scénu z filmu Amarcord. Viktor zachytil jednoho letce rukou navlečenou v kožené rukavici a opatrně, aby ho příliš nezmačkl, ho zase odfoukl. Tajně – sám před sebou se trochu zastyděl – si něco přál. Vzpomínka na konkrétní scénu z filmu byla ale čistě vizuální, radostná rozvernost, která scénu provázela, se nedostavila. Tady nejsme v Itálii, připomněl si chmurně. Tady máme Čechy, tady to není stejné. Místo sexy prsaté Magali Noël kroucíci zadkem v dráždivě červených přiléhavých šatech, na něj čeká v baru naproti jejich kanceláři anorektická servírka s bezvýraznou bledou tváří. Místo veselé záplavy poletujících bílých bambulek, za nimiž by se se smíchem honily děti, se kolem něj vznáší pár unavených olysalých semínek, které jdou radši rychle k zemi. Namísto obřího, slun-

cem zalitého parníku, jenž by se kolébal na vlnách moře, tu pluje jen ubohý špinavý parníček mířící k trojské zoo. Ne, tady není prosluněná ukřičená Itálie. Tady v Čechách není šťastný nikdo. Nebo, opravil se, někdo možná ano – ale nikdo to nepřizná, ani sám sobě. On tedy rozhodně šťastný není. Proč tu vlastně pořád zůstává? Co ho tady drží? Brzy přijde zima – přichází každý rok čím dál rychleji. Nenávidí zimu. Proč vlastně dobrovolně půl roku – ano, celého půl roku, trpí? V důsledku pak strádá půl svého života. Stromy už brzy shodí poslední zbytky listí a zbydou z nich holé, zubožené trosky – vždycky mu připomenou staré lidi. Zvířata se budou pyšnit zimní srstí nebo peřím a lidé se budou po ulicích koulet nabalení v kožších nebo péřových bundách. Všechno živé v zimě vypadá, jako by nabralo minimálně polovinu své váhy, pokud tomu tak skutečně není. Jen stromy jsou kost a kůže, smutné, beznaděnné, nahé. Vše je tmavé a temné. A pod povrchem bují zuřivost.

Alespoň že nemá psa, pomyslel si, když se ohlédl po kolemjdoucím pánovi s dogou. Aby tak ještě ke všemu musel chodit v tom nelidském počasí a ve tmě dvakrát denně venčit!

Slunce znovu váhavě ukázalo svůj nespělý bledý obličej. Viktor zamžoural a zvedl na oplátku svůj, jako by je chtěl snad neobratně políbit. Téměř vždy, když o víkendu svítilo slunce, všeho nechal a spěchal ven užít si krásného počasí, přestože se mu mnohdy ani nechtělo. Zkrátka *musel*. Někdy se ale přistihl, že je vyloženě vděčný za déšť, nebo alespoň zataženou oblohu, na níž bylo napsáno „Nikam nemusíš!“. Sladké, alibistické, provinilé nicnedělání. Slunce je jeho pes, který škuje vodítkem a táhne ho ven. Slunce a Elena. Každý víkend, kdy Viktor nemusí pracovat, poslouchá:

„Pojeďme někam ven, do přírody! Do lesa, na procházku. Víš, že to potřebuju, a tobě by to také udělalo dobře. Pěkně se projdeme, provětráš si hlavu, načerpáš energii ze stromů.“ Úplně ji slyšel drmolit. Ne náhodou se seznámili na jednom z jejích „úniků z města“.

Potkali se jednoho letního večera na nádraží v Dobřichovicích – ona jela z jakéhosi výletu, on byl navštívit jakéhosi známého. Seděli každý na své lavičce na peróně a čekali na příjezd vlaku do Prahy. Ona pomalu upíjela z obřího, snad půllitrového papírového kelímku. Náhle se zvedla a šla přímo k němu – na chvíli úplně ztratil řeč. Samozřejmě si jí celou dobu všimal. Vnímal tu krásnou jemnou blondýnku, jak tam tak sama seděla s velkým batohem, kamarádsky usazeným vedle sebe na lavičce. Samozřejmě také zaregistroval její opálená štíhlá stehna v kraťoučkých džínových šortkách, všiml si jejího dlouhého krku trčícího z šedého tílka nad viditelnými klíčovými kostmi, a zachytil její úsměv, když se jejich pohledy (zdánlivě) náhodou setkaly.

Oněmělý sledoval, jak kráčí rovnou k němu. Naštěstí mluvení nebylo na něm – nevydal by ze sebe ani hlásku, přestože urputně polykal, zatímco ji viděl se (dle jeho mínění neúprosně) přibližovat. Kdyby měl promluvit, jen by zasípal, zachrchlal, nebo jen němě otevřel ústa – a ona by se obrátila s vyděšeným výrazem zpátky, zahodila kelímek s kávou a dala by se na útěk. Když byla konečně u něho, řekla jen:

„Ahoj, nechceš cappuccino s příchutí *Irský krém*? Z automatu támhle za rohem. Je to naprosto vynikající, ale mně to chutná vždycky jen chvílku, a pak už prostě nemůžu. Je mi líto to vyhodit, tak jsem myslela, že bys možná...“, napřáhla k němu kelímek s dobrou polovinou zbylého obsahu nevábné kalné barvy. Viktor po něm sáhl, jejich prsty se přitom o sebe jemně, a snad i omylem, otřely. Upil jeden nebo dva doušky, vděčný za to, že získá čas a že si může svlažit hrdlo, než promluví.

„Je výborné! Díky. Ten pocit, co jsi popsala, přesně znám – existuje na to i termín. Říká se tomu ‚zákon klesajícího mezního užítku‘. První hlt je božský, druhý o trochu méně, a v půlce kelímku je už přínos nulový. Pak je otázka: dopiju to a bude mi z toho špatně, nebo to někomu věnuju, aby pro

něj byl zase první lok vynikající a druhý o trochu míň, a tak dále. Rozumíš?“ Usmál se na ni. Nerozumí, samozřejmě že ne. Jde jenom o to, aby ji okouzлил, uhranul, očaroval, dostal do kolen svým ostrovtipem, křišťálově průzračnou inteligencí a znalostmi. Chápat nemusí nic, vůbec nic. Je to žena.

Teď se na něj usmála ona. „Ale ano, chápu.“

„Jedeš taky do Prahy?“ zeptal se ještě, když dopil s přemáháním poslední kapku a odhodil prázdný kelímeček do koše vedle lavičky.

„No, taky. Byla jsem na výletě – ráda chodím sama do lesa, víš, je to takové, jak to říct, meditativní. Miluju přírodu – co ty?“

Tohle bylo na něj trochu hrrr, hovořit o lásce takhle při prvním setkání, ale co mu zbývalo? Samozřejmě řekl, že on taky.

Celou cestu vlakem zpátky do města si pak povídali – on rozmlouval hlavně o filmech, to bylo „jeho téma“, vlastně jediné téma, o němž dokázal mluvit dlouhé minuty či hodiny nebo snad i dny, a ona mu vyprávěla o své práci v advokátní kanceláři, o józe, kterou objevila před pár měsíci a která ji začala hrozně bavit. Ke konci cesty už si vyměnili telefonní čísla a domluvili se, že se znovu uvidí. A do roka a do dne, Lomikare, byla svatba. Není to krásné? Samozřejmě, že je to krásné. Tedy teď už ne tolik jako na začátku, ale celkově si na manželství rozhodně nemůže stěžovat.

Někde slyšel, že posedlost užívání si slunce je české specifikum – jakmile maličko zasvítí, na vymrzlých lavičkách a balkonech už posedávají lidé. Je to podobný jev jako český turista na dovolené – na rozdíl od ostatních plavců, kteří brázdí vlny rovnoběžně s břehem, Češi vždy vyrazí kolmo od břehu a plavou co nejdál, snad aby se přesvědčili, že nejsou doma na Slapech, ale jsou opravdu součástí obrovské nekočné masy vody zvané moře.

Viktor si povzdechl při pomyšlení, jak daleko je ještě do léta, a vytáhl malý zápisníček s ohmatanými deskami. I dnes,

jako každý den, si po cestě z práce přečetl svůj noční zápisek a dlouho o něm přemýšlel. Neměl problém si sen detailně vybavit, jakmile si ho jednou zaznamenal.

Želva pomalu pluje vysoko nad nočním městem. Téměř nezatelně pohybuje vrásčitými končetinami a hlavou s pootevřenou tlamičkou. Působí jako objekt, klidně a majestátně, budí dojem, že je zavěšená v prostoru. Vypadá na pohled hodně staře, má popraskaný krunýř a, i přes skutečnost, že se vznáší, má poněkud utrápený výraz. Ne, ne utrápený – tváří se neutrálně, jako by létání bylo pro želvy ta nejobyčejnější věc.

Pocity: cítím klid, vyrovnanost, lehkou zvědavost, je mi příjemně.

Místo: co je to za město tam dole? Zjistit.

Viktor zaklapl svůj snový deníček, zavřel na chvíli oči a nechal na sebe znovu působit obraz ze snu, a schválně si vyvolával pocity s ním spojené. Líná poletující želva ho přece jen nakonec ukolébala do mírného pocitu klidu a spokojenosti.

Tak, a teď: co má želva symbolizovat? Lenost... Pomalost... Dlouhověkost? Nebo laxnost, pasivitu a netečnost? Náhlé zjištění Viktora přimělo se zastavit: jak to, že na to nepřišel hned? Viděl želvu do detailů a město hluboko pod sebou. Pozoroval výraz její tváře, všechny vrásky na krku, tlamičku, připomínající zobák papouška, i jednotlivé praskliny v krunýři. Vždyť on tam byl s ní! Ano, včera v noci ve snu létal a ani si to v tu chvíli neuvědomil. Třeba byl v tom okamžiku on sám tou želvou... Na chvíli se pokusil vžít se do té představy, vnímat okolí z pohledu želvy, přemýšlet jako želva, zkrátka stát se želvou.

Vzpomněl si matně na nějakou bajku, jak to bylo... o želvě a orlovi? Udělal si do notýsku krátkou poznámku: *vyhledat a nastudovat!*

Co ještě zajímavého mě k tomu napadá, uvažoval. Co třeba gravitace? Může být vznášející se želva výsledkem toho, že přestane fungovat gravitace (nebo zmenší svoji sílu, aby

všechno neodlétlo do vesmíru, ale mohlo se volně vznášet)? To by bylo, zasníl se Viktor znovu, každý by nosil u sebe závaží, a když by se mu zachtělo, odhodil by ho, a je to – může si létat. Kdysi slyšel zajímavou teorii od profesora Bičáka o tom, že gravitace je jen výsledkem náhody, ne nezpochybnitelným jevem. Stejně to funguje třeba s hrací kostkou. Když budeme dostatečně dlouho házet, padne třeba desetkrát po sobě šestka, když budeme házet ještě déle (nekonečně dlouho), tak budeme mít šestku třeba deset tisíckrát. Co když je tedy gravitace založena na stejném principu? Náhoda ve vesmíru, která za tisíc let už třeba fungovat nebude. (No, to mě teď ostatně trápit nemusí, pomyslel si.)

Rozjímání o želvě nad městem mu zabralo téměř celou „Amarcordovou alej“. Nakonec zkonstatoval, že tohle téma už je vyčerpané a místo toho se rozhlížel zvědavě kolem sebe, nechal si větrem hladit tvář a pozoroval lidi spěchající okolo.

Po chvíli usedl na studenou lavičku, tu chvilku to snad vydrží. Přitáhl si cípy kabátu barvy lilku blíž k tělu a znovu zalistoval svým Moleskinem, do něhož zaznamenával kromě snů také své nápady, které k němu přicházely pravidelně buď těsně před usnutím, nebo v průběhu noci při četných probuzeních. Nalezl tam ze včerejška ještě jeden záznam, na který už zapomněl. Teď si ho znovu zvědavě četl:

Je snadné ztvárnit realitu. A mimo-realitu? Meta-realitu? Těžké. Ale mezi-realitu? Nemožné. Ve filmu nikdo nechodí na záchod. Proč? Vyměšování, stejně jako je tomu na počátku vztahu dvou lidí, neexistuje. Pokud ano, tak je to součást příběhu – pak je to scéna, kterou si diváci budou pamatovat navždy. Někdo by měl natočit univerzální film, který bude sestávat pouze z těch všech obyčejných věcí, které se pro svoji nedůležitost do běžných snímků nedostanou, ale v celkové synergii by vytvořily dílo zásadního významu – odpověď na všechny vyřčené i nevyřčené otázky o životě.

„Proboha.“

Odkašlal si a zaklapl notýsek. Zápisek ho uvrhl do hlubokých rozpaků.

Tento poznatek si zaznamenal včera pozdě v noci, v jakémsi filozofujícím polospánku. Měl za to, že myšlenka je to natolik převratná a geniální, že stojí za rozsvícení lampičky na nočním stolku a zapsání do notýsku za čteného zívání.

Teď byl trochu rozčarovaný – není si stále ještě úplně jistý, ale zatím se spíše přiklání k možnosti, že je to naprostá pitomina. Uvidí se – třeba ho ta myšlenka inspiruje k něčemu dalšímu, o čem už se bude dát uvažovat. Možná ale ne. Ostatně, nebylo to poprvé, stávalo se mu to dost často, že těsně před usnutím mu probleskla myšlenka, která se ale později bohužel ukázala jako slepá větev. Mozek zakalený lákavou vidinou spánku ho oklamal, jako už tolikrát, a vydával jakousi banální splácáninu za geniální počín.

Ale přesto, přesto: řada převratných objevů a vynálezů údajně vznikla ve snu. Šicí stroj (nebo to byla snad jehla? Viktor si nepamatuje přesně), tabulka chemických prvků? Pravděpodobně jde jen o dezinterpretaci skotačících myšlenek.

Zpomalil krok, Elena už jistě bude doma – dneska má jen jednu dopolední a jednu odpolední lekci. Určitě přišla jako obvykle v euforii, do níž ji jóga uvádí, a překypuje energií. Vždy, když ji viděl, jak září a kolik má elánu, vrhalo ho to do ještě většího útlumu. Bude mu jako vždy vyprávět zážitky z hodiny: který z jejích žáků flákal pozici *Psa hlavou dolů* a kdo poprvé zvládl *Vránu*. Ne že by se domů na Elenu netěšil, ale potřeboval nějaký čas být sám se sebou a svými idejemi – které sám pro sebe považoval za velmi cenné a doufal, že se jednou stanou přínosem i pro okolní svět. Zatím se z nich musel těšit sám, ale ani to mu nevadilo. Zkusil, co s jeho myšlenkami udělá, když naopak zrychlí krok, zatáhne břicho, narovná záda, bradu vystrčí dopředu, jak mu vždycky radila Elena. Cítí se sebevědoměji? Ne, cítil se nepatříčně, má teď

pocit, že vypadá směšně. Takže když se přiblížil protijdoucí člověk, zase se rychle přihrbil a sklonil hlavu.

Už viděl jejich ulici, tak důvěrně známou, hned za rohem stojí domek, v němž bydlí s Elenou. Míjel, jako už tolikrát, výlohu pohřební služby, a jako už tolikrát ho silně zneklidnilo zátiší uvnitř – celá výloha byla prázdná, pouze potažená tmavomodrým balicím papírem, jenom dole na podlaze se krčily (nejspíš umělé) kytky v květináčích a zcela vzadu v pravém rohu stála láhev Sava. Vždycky se při tom pohledu v duchu otrásl, ale nikdy nenašel sílu se tam nepodívat. Už ho skoro stresovalo i kolem této pohřební služby chodit, ale namlouval si, že kdyby šel schválně jinudy, přineslo by mu to neštěstí.

„Ale Viktore, nebuď tak přecitlivělý!“ smála se mu Elena, když šli kolem jednou spolu a on jí to děsuplné zátiší ukazoval. „Co je na tom špatného? Tak prostě někdo nemá vkus, ostatně, je to pohřební služba, nemusejí mít v podstatě žádnou výlohu, všichni vědí, co od ní můžou čekat.“

„Ale ty kytky..., a to Savo...!“ Nedostávalo se mu slov, jak byl rozrušený, a nechápal, že Elena nechápe, co je na té výloze tak strašně, obludně špatně. Možná je opravdu přecitlivělý, a možná je jenom Elena málo citlivá. Kdo ví.

„Prosím tě,“ zasmála se znovu a dala mu pusu. Za ruku ho takřka násilím odtáhla od výlohy pryč. „Na světě je tolik krásných věcí, ty se vždycky musíš zabývat těmi, co krásné nejsou. Musíš to mít se sebou hrozně těžké!“ řekla a sklouzla se patami po obrubníku chodníku. Ano, to řekla naprosto přesně. Ale on to nechce mít jednoduché. Jednoduché znamená primitivní, a primitivní znamená hloupé.

Ve chvíli, kdy došel před jejich domek s dvěma tupě rozevřenými okenicemi (které mu maně připomněly Eleniny vyjevené oči a zastyděl se za to), uviděl zacházet do vedlejšího domu sousedku s tím jejím malým hnusným otravným psem.

Určitě byla venčit, komentoval si pro sebe Viktor. Co to je vůbec zač, pudl nebo nějaký pinčl, krysařík? V plemenech psů se nevyznal, ostatně jako téměř v ničem kromě filmů. Pro něj to byla černo-bílá štekající kulička. Byl především rád, že se se sousedkou nesetkal a nemusel se dívat na ten její kyselý obličej a poslouchat stížnosti na počasí, popeláře, na její zdraví a na jejího malého hnusného otravného psa. Vlastně byl většinou rád, když se nemusel bavit vůbec s nikým, vyžadovalo to zbytečně moc energie vyplývané na prázdné tlachání. Energie, kterou mohl využít mnohem užitečněji i příjemněji. Některým lidem jde to povrchní krafání snadno a bez nejmenší námahy. „To máme dnes příjemně...“, „příští týden ale mají přijít bouřky a ochladit se dokonce až k nule...“, „ten můj pejsek vždycky změnu počasí vycítí...“, „to je ale hezký kabát, kde jste ho koupil, ne, ten vám jistě kupovala Elenka, ta holka má vkus, to se pozná hned...“ *Bla bla bla...* A mezi tím vám rychlostí světla utíká život mezi prsty. Nezadržitelně. Nevratně.

„Ten čas vám už nikdo nevrátí!“ chtělo se mu zařvat za mizejícími přihrbými zády sousedky.

Vyběhl čtyři schody k vchodovým dveřím, velkým černým bytelným dveřím s vyřezávanými lvími hlavami, které v tlamách držely kruhové klepadlo zbavené účelu. Měli funkční zvonek nesoucí hrdě jejich jména: Viktor & Elena Blahošovi. Bydleli s Elenou v pronájmu, v malé prvorepublikové vilce. Přestože to bylo nedaleko samého centra Prahy, v této lokalitě to vypadalo téměř jako na venkově – zahrádky okolních domků skrývaly tajemné kůlny, zídky, dětská hřištěátka, stromy porostlé břechťanem, hromádky naštipaných polen –, jeden by čekal, že uslyší kdákat slepice. Ze svého domku měli výhled na hotel International, tyčící svůj hranatý štíhlý prst vysoko k nebi, a na druhé straně na dejvický hřbitůvek, který se naopak krčí a choulí při zemi, skryt za charakteristickou zdí. Na jedné straně se ukládají ke spánku diplomaté a pod-

nikatelé, na druhé straně jsou ukládáni k věčnému spánku ti, kteří došli na konec své dlouhé či kratší cesty – boháči i chudáci. Všichni leží vedle sebe ve stejném hotelu, pomyslel si Viktor, který si občas liboval v lehce pateticko-depresivním způsobu uvažování.

Na domě kousek dál v jejich ulici visí cedulka hlásající: „V tomto domě žil největší básník českého filmu, režisér, scenárista, malíř a grafik František Vlácil.“ Viktor tuto skutečnost neopomenul zmínit, kdykoli se ho někdo zeptal, kde bydlí – jako by sám fakt, že bydlí blízko domu, kde údajně dlel slavný režisér, i jemu nějak zázračně propůjčoval nevídáný talent na poli kinematografie. Viktor se považoval za nadějného tvůrce (zatím v teoretické fázi) a věštil si i uměleckou budoucnost – jen co bude mít víc času, začne sám natáčet, ne jen pracovat v kině na promítání děl ostatních režisérů. Jeho touhou bylo napsat vynikající scénář a jeho druhým přáním bylo ve filmu jakkoli použít termín *infinitezimální*, který z nějakého nejasného důvodu miloval a považoval ho za slovní králičí pacičku pro štěstí.

Filmy má rád odmalička – pamatuje si, jak kdysi dávno, snad v pěti letech, viděl Silnici od Felliniho. Měl si hrát v obýváku s vláčkem, ale televize ho nepřekonatelně hypnotizovala a on vykulenýma očima hltal černobílý film, v němž byl každý okamžik tak vzdálený všemu, co doposud viděl a poznal. Zatímco fascinovaně sledoval zvláštní výjevy na obrazovce, rodiče se dohadovali, zda je vhodné, aby se na to díval. „Vždyť je ještě malý, nemůže tomu rozumět,“ říkala matka – a byl to argument pro to, aby zůstal v pokoji s nimi. Silnice na něj tehdy velmi silně zapůsobila – v noci nemohl spát, stále slyšel v uších znít to protivné italsky protáhlé Gelsomiiiiinaaaa... V jeho tehdy pětiletých očích tato Felliniho klasika nebyla ničím jiným než hororem. Pamatuje si každou vteřinu toho snímku. Nicméně film ho zachytil svým drápkem a už ho nepustil.

A jednou – snad brzy – z něj bude také velký režisér.

Jakmile za sebou zabouchl dveře, a ztěžka si, opřen jednou rukou o zeď, začal zouvat boty, přihopkala Elena a dala mu mlaskavou pusku na tvář. Za ní poskakovala její kočka Ásana a otřela se mu mazlivě o nohavici a nemotorně mu prolezla mezi nohama tak, že o ni málem zakopl. Sehnul se a pohládl ji po hlavičce. Sám by si kočku rozhodně nepořídil, ale Elena ji tak moc chtěla, až ji dostala k loňským narozeninám. Připomnělo mu to starý vtíp: „Moje žena chtěla tři koťátka. Ale pánem domu jsem tady já – takže jsme koupili tři koťátka.“

Ásana je taky vlastně skoro ještě kotě. Krásná, štíhlá, leskle černá s bílou náprsenkou; bílé skvrny má i v obličejí. Vlastně je docela roztomilá, to se jí musí nechat. A občas dělá takové věci, že se i Viktor musí smát. A Viktor se nesměje často (jak si teď sám chmurně uvědomil). Třeba tuhle, jak vyskočila na dveře a balancovala tam jako na kladině, sem tam vytrčila nohu, tu jednu, tu druhou, v ladné baletní póze – fantastický akrobatický kousek. Nebo jak se snaží zuřivě vyhrabat z vany, když tam nechtěně spadne... Rozhodně oceňoval u koček to, že není potřeba je třikrát denně venčit a vůbec mu kočky byly tak nějak charakterově bližší než psi, kteří umějí jen přiběhnout na zavolání a aportovat. Kočka se na vás vykašle, a když zrovna nechce pomazlit nebo nakrmit, tak vás hluboce ignoruje – to mu bylo sympatické, nejspíš proto, že sám měl podobné sklony. On by jí ale tedy vybral jiné jméno – třeba Holly po hlavní hrdince Snídaně u Tiffanyho, nebo Uma po své oblíbené herečce Umě Thurmanové. Elena ale vybrala Ásanu, tedy něco, co zase bylo blízké jí. Ostatně kočka se občas uvelebila v tak neuvěřitelné pozici, že bylo takové pojmenování na místě.

„Jak bylo dnes v práci miláčku?“ Aniž by čekala na odpověď (stejně by se dočkala obligátního *dobře*), spustila:

„Představ si, dneska ke mně na hodinu přišel opravdový Ind! To víš, že jsem byla nervózní, protože oni to mají v krvi, staletí a staletí cvičení jógy a meditace... Teda, ne že by přímo on sám cvičil staletí, bylo mu maximálně třicet,“ zahihňala se Elena a Viktor obrátil oči v sloup. „Snažila jsem se do předcvičování dát všechno, rozumíš, abych se neztrapnila – no, ale on byl na józe poprvé, a vůbec mu to nešlo! Když se sehnul, tak si sotva dosáhl na kolena, a byl celkově docela dřevo,“ pokračovala neúprosně Elena a Viktor mezitím v duchu zvažoval, jestli půjdou dnes do kina nebo si jen něco pustí doma na projektoru. Ne, už se mu nikam nechce, uvaří večeři a zůstanou doma.

„... jedině, co mu šlo dobře, bylo *Namasté* na konci. Stejně to nebyl pravý Ind, narodil se v Čechách,“ smála se Elena, oči jí zářily. A smála se sama.

„Dáš si taky víno?“ zeptal se Viktor náhle, aniž by její vyprávění nějak komentoval. „Málem jsem potkal před domem tu babiznu odvedle, našťestí mě neviděla,“ prohodil ještě cestou k lednici. Začal obezřetně a s rozvahou, jak měl ve zvyku, chystat večeři. Připravil si na prkénko cukety, kedlubny, mrkev, brambory a vaničku s kuřecími prsními řízký, vše omyl, zeleninu oškrábal.

„Ale Viktore,“ usmála se na něj Elena, „chudák paní Stašebová... Co proti ní vlastně máš? Je docela milá. Vždycky si moc hezky popovídáme, když ji potkám. Samozřejmě že ti intelektem nesáhá po kotníky, ale jenom pro to na ni nemusíš být hnusný.“

„Já přece nejsem hnusný, jen mi je protivná.“ (Fascinovalo ho to. Jak můžou dva lidi používat úplně jinou optiku – on vidí starou ohavnou vyzáblou odpornou ježibabu a ona milou stařenku, kouzelnou babičku. A přitom je to tatáž osoba. Tak kde je pravda, ha? Jaká je doopravdy? Je to zábavné – jak by asi byl život nudný, kdyby všichni měli na všechno stejný názor. Krása je v oku toho, kdo se dívá a totéž se týká asi

i ošklivosti.) „A to samé platí i o tom jejím psisku. Co je to vlastně zač, nějaký vořech? A vždycky na mě štěká, když jdu kolem, pokaždé!“

„Je to bostonský teriér, ne že by ti to něco řeklo, a je moc milý a přítulný. Na mě teda neštěkal ani jednou. A má moc rád Ásanu, pořád si s ní chce hrát. Ona se ho vůbec nebojí a taky ho má ráda, jsou jako bratr a sestra, skoro jako dvojčátka! Párkrát za ní dokonce vlezl až k nám na zahradu, představ si to,“ se smíchem pohladila Viktora po hlavě. Jak jí občas záviděl, že ji dokáže nadchnout i taková banalita.

Nakrájel zeleninu a kuře na tenké plátky, kuře krátce osmahl na pánvi, a poté vše vyskládal do pekáčku.

Periferně viděl, že Elena stále něco povídá, nevnímal ale co, jen ji pozoroval očima cizího člověka, který ji vidí poprvé, jako on tehdy na nádraží. Postavu měla štíhlou a ladnou, jógou krásně vypracovanou do žádoucí pružnosti, vlasy v mnoha odstínech, od slámové až po platinovou, v délce lehce pod ramena, jemné, věčně poletující kolem jejího obličeje, z něhož je stále odhrnovala prsty nebo je odfoukávala. Obličej – dokonalý ovál s krásně vykrojenými, ironickými rty a šedýma, zkoumavýma očima, které se teď na něj právě upíraly a propíchovaly ho, nejspíš ve snaze odhadnout, jaké myšlenkové pochody v něm probíhají. Ještě rychle sjel pohledem níže, a pak ještě níže – hruď je možno přeskočit, tam není o čem mluvit, nikdo nemůže být dokonalý. Měla na sobě šedivý vytahaný svetr s cípy až po kolena, legíny s potiskem vesmíru a tlusté, kanárkově žluté ponožky – kupodivu i tehle domácí úbor na ní vypadal skvěle.

Všichni mu ji nahlas závidějí – a není se co divit, Elena je opravdu kus. Na intelektuální popovídání stačí kolegové, doma to mít nemusí. Elena je hodná a je krásná, to mu zcela stačí. To, že si tak skvělá holka začala právě s ním, pro něj nebyla záhada. Ovšem to, že s ním stále je, že si ho dokonce

vzala – i přes ten jeho problém –, to už bylo podivuhodné! Ne, nebudeme tomu říkat problém, možná spíš nedostatek. Malá vada na kráse jinak bezvadného vztahu. Co se dá dělat. Navíc, možná, že je to právě ta drobná chybička, ta malá černá piha na obličejí blízko úst, která dělá jejich vztah dokonalým. Ostatně, s Elenou se o téhle věci bavit nehodlá, pravděpodobně jí to nevadí, nikdy na to sama řeč nezavedla, možná to dokonce vítá, co člověk může vědět. Jistě by se už o tom bavili, kdyby to pokládala za nějak výjimečně důležité.

Připravil si omáčku ze smetany, koření a sýra a zalil tím připravené kuře se zeleninou. Vyndal z lednice láhev Rulandského šedého a zručně vytáhl vývrtkou korkovou zátku. Pil víno každý den, někdy si dal i decinku k obědu, začínal mít obavy, jestli nemá nakročeno k alkoholismu. Samozřejmě, kdyby si řekl, tak by mohl kdykoli přestat. Ale jemu se nechce. Nicméně ví, že kdyby opravdu chtěl, bez alkoholu se obejde.

Uspokojen podal Eleně druhou plnou sklenku, sám si sedl do křesla a zapnul televizi v jejich obývacím pokoji – pro návštěvy to byl salon. Pokoj byl jednoduše a vkusně zařízený. Artdecovou pohovku, kterou pořídila Elena za směšné peníze v bazaru, doplňovala dvě kožená křesla, parkety pokrýval tlustý tmavozelený koberec. Na zdech viselo pár zajímavých obrazů, některé pocházely od Eleniných prarodičů, konkrétně od její babičky, která se v mládí stýkala s pražskou uměleckou smetánkou a byla jakousi femme fatale. Na dobové fotce, kterou si Elena schovávala, je její babička Adriana ve svých dvaceti letech vyfocena v kavárně Slavia v obklopení pětice mužů, široce se usmívá a oči jí září – vypadá přesně jako Elena, jen má tmavé vlasy a bujnější poprsí. Obrazy dostala Elena darem, jejich hodnota se určitě bude blížit šestimístné sumě, jak Viktor konstatoval. Oba prarodiče už Eleně zemřeli, chová si na ně ale nejlepší vzpomínky. Není jí líto, tak, jak by bylo nejspíš Viktorovi, že po babičce nezdědila žádné

umělecké sklony, ostatně, sama Adriana Jakabová umělkyní ani nebyla. Pouze se přátelila s malíři a byla krásná, to byl veškerý její talent. Babiččin syn, otec Eleny, také neměl s uměním nic společného – celý život pracoval v kanceláři. Po převratu, když se otevřely cesty do celého světa, se chtivě vrhl na cestování i s malou Elenou a svou ženou Julií, původně sekretářkou v jejich podniku, a posléze si s manželkou založili vlastní cestovní kancelář. Cestování a poznávání cizích krajin a kultur je pro ně naplněním životních snů, a rádi tyto zážitky zprostředkovávají dalším lidem. Elena je v tomto naštěstí umírněná – Viktor má totiž naopak rád své pohodlné hnízdo a svůj klid.

V bytě se nacházely kromě salonu ještě jejich ložnice v patře, kuchyně, koupelna s vanou („Budu bydlet klidně v pátém patře bez výtahu, ale na vaně zkrátka trvám!“ prohlašovala Elena a věrna svým předsevzetím se hojně koupala, snad dvakrát, třikrát denně, tak to aspoň Viktorovi připadalo), a jedna další místnůstka v prvním patře vedle ložnice, kterou používal Viktor jako svou pracovnu – sedával tam po večerech a zasněně ťukal do klávesnice počítače. Elena si tuto místnost v duchu malovala na modro nebo na růžovo (raději na růžovo ovšem) a nazývala ji „dětský pokoj to be“. O tom samozřejmě Viktor neměl ani potuchy, v pokoji, který měl podle Eleny v budoucnu hostit malé miminko, se s největší péčí a láskou věnoval svým vlastním dětem – filmovým recenzím, pojednáním a zamyšlením psaným jen tak do šuplíku, co kdyby se někdy v budoucnu hodily. A pak tu byl ten plánovaný scénář. To velké dílo, které ho proslaví. Zatím to byl jen soubor ve Wordu s názvem *Scenar.doc*, který obsahoval nadpis *Scénář*, pod nímž stálo: *napsal Viktor Blahoš*, a dál nic – bílo. Prázdná obsahující tisíce, statisíce a miliony nápadů a neuvěřitelných příběhů, neviditelných do té doby, než jeden z nich vybere, rozmáchlými tahy štětce přetře všechna písmenka na černo, přivede je k životu, a ostatní nápady, alespoň na čas, zase zmizí.

Právě, když usedli ke stolu ke kouřícím talířům, Elena mrkla na hodinky a chvatně odběhla. Udělalo se jí snad najednou zle? Možná bych měl počkat a radši to zatím nejíst, uvažoval Viktor. Utíkala ale po schodech, zmizela v jejich ložnici, pak se zase objevila a třímala svůj mobilní telefon. Na něm horečnatě mačkala tlačítka – polovypalzený jazyk a vykulené oči jí dodávaly vzezření neokázalé intelektuálky –, ťukala a cvakala. Pak chvíli bez dechu čekala. Adrenalinovou smršť ale vystřídalo zklamání. Viktor už tohle znal, a tak věděl, že právě prožívá nervy drásající čekání při přihazování na Aukru, kde se snaží v aukci vydražit boty nebo nějaký starožitný šperk.

„No, to snad ne! Jak někdo může dát za maličky granátový přívěšek tři tisíce! Ani to nebylo zlato, jen doublé,“ řekla nešťastně, velké oči upřené na Viktora, jako by to byl snad on, kdo přihazoval proti ní. Viktor věděl, že nemá smysl snažit se ji utěšit nebo jakkoli na to reagovat, jenom by situaci zhoršil a ona by na něj ječela, jako když se o to pokusil naposledy: „Nic si z toho nedělej, Elenko, koupíš něco jiného...“

„Ale to bylo z přelomu století, taková věc už je třeba jenom jedna na světě, chápeš to? Stříbrný kolier s perlami!“ Stejně jako tehdy by propukla v srdceryvný pláč. Ten by ji sice stejně jako vždy za pár minut přešel, a Elena by se vrátila do své mělké spokojené existence plné úsměvů, jako by se vůbec nic nestalo, ale stejně to nestojí za to pokoušet, zhodnotil situaci Viktor. O jedno malé drama méně.

* * *

Po večeri seděl pohodlně rozvalený v křesle vedle Eleny a sledoval ospalým pohledem obrazovku televize. Po ekonomických zprávách hlasatelka oznámila, že v centru Prahy došlo k úmrtí. K násilnému úmrtí.

„Zohavené tělo oběti nalezl kolemjdoucí zaměstnanec blízké personální agentury, kolem půl sedmé hodiny ráno, cestou

do práce. Oběť, šestadvacetiletá Alice Fialová, byla pravděpodobně uškrcena, pachatel je zatím neznámý. Policie po této osobě aktivně pátrá, více nám nyní řekne hlavní vyšetřující, Jan Odseděl. “ Po Odsedělově vstupu následoval rozhovor s člověkem, který tělo našel, dále s uplakanou maminkou oběti a Aliciným manželem. Ten byl zjevně naprosto zdrcený a pravděpodobně i nadopovaný silnými prášky na uklidnění. Mluvil apaticky o tom, jaká to byla *hodná holka*, že si *tohle nezasloužila*, že *neměla žádné nepřátele*, ne, *nemá tušení, kdo to mohl udělat*, ale musela to být *naprostá zrůda*, a že, *neví, co si počne sám s dítětem*. Poté, co domluvil, ukryl tvář do dlaní a ramena se mu začala otrásat pláčem. Neúprosná kamera výjev nekonečné vteřiny v detailu zaznamenávala.

„Fuj, to je děs...“ obrátila Elena k Viktorovi vyplašené oči, jako by snad on byl za tu reportáž nebo dokonce za tu vraždu osobně zodpovědný. Seděla v křesle vedle Viktorova, nohy stočené pod sebou, teď se ještě víc scvrkla, jako by se snažila být co nejmenší. „To abych se teď bála chodit večer z hodiny,“ prohlásila rozechvěle.

„Ale neboj se, určitě ho brzy chytanou. A stejně, to by byla velká náhoda, kdybys ho potkala, navíc to byla podle těch záběrů v televizi úplně jiná část Prahy,“ snažil se ji uklidnit – spíš z povinnosti a proto, že to od něj očekávala, než že by tu potřebu cítil sám za sebe. „Koukej, ten policajt se jmenuje *Odseděl*, není to vtípné?“ dodal.

„Zohavená oběť... to nemůžou říct rovnou, co jí udělal?“ vedla si Elena dál svou. „Proč to musejí nechávat na naší fantazii. Člověk si představí bůhvíco. Fuj. Určitě kvůli tomu večer neusnu... A jestli, bude se mi o tom zdát. Brrr.“ Eleně přejel mráz po zádech a doslova se otrásla. Dokázala v sobě vyvolat jakoukoli emoci. Většinou to byla skvělá nálada, teď se ovšem rozhodla, že se bude bát. Taková zpráva v televizi přece není nic výjimečného, ale těžko říct, co se honí holkám v hlavě, pomyslel si Viktor. Sám se nebál, nepředpokládal, že

by se něco takového mohlo opakovat – v tomto případě šlo nejspíš o nějakou mstu, možná v tom byly peníze, ano, ve všem jde vždycky o peníze. Nebo o sex. Sex a peníze – z obou plyne moc. Moc je jediná věc, která hýbe světem.

„Tak ty bys radši, aby to všechno ukázali se vsí parádou, aby se lidem při večeři pěkně zvedl kufr, jo? A neboj, usneš, když tak si pak vezmi můj Stilnox, no ne? Já ho teda už neberu, protože se po něm cítím ráno ještě hůř, než kdybych nespal vůbec, ale tobě to určitě pomůže.“ Je to příšerný oblbovák, pomyslel si. Vůbec po něm ráno nemůže přemýšlet, celý den jako kdyby mu fungovala jen polovina mozku – jí to ale vadit nebude. Protože nemusí podávat žádné intelektuální výkony, upřesnil v duchu, aby si sám před sebou dokázal, že není zlomyslný.

„Nechceš se se mnou podívat na U konce s dechem od Gardarda?“ Jako trest za svoji předchozí jedovatost, i když nebyla řečena nahlas, si uložil společné sledování filmu. Doufal také, že jí to přece jen zvedne náladu. On sám využíval každou volnou chvíli, aby zhlédl nějaký ten film, potřeboval si tříbit své „režisérské oko“ – dobré snímky viděl třeba i čtyřikrát, pětkrát. Sledoval každý detail, pohyb kamery, dialogy, tempo, hudbu – učil se řemeslo pozorováním, aby pak vše zužitkoval ve svém vlastním díle. Jen najít to správné téma. Čeká vlastně už jen na nějaké pošouchnutí zvenku, hlas shůry, který mu řekne: „To je ono. Tohle natočíš. A bude to trhák.“

„No, snad ani ne, mám ještě nějakou práci...“ vylouvala se jeho žena. Opravdu, její vkus se od toho jeho dost zásadně lišil, ani se nedivil, že se u jeho oblíbených filmů otravuje, on by zase nejspíš spáchal rituální sebevraždu, kdyby byl donucen sledovat třeba Deník Bridget Jonesové.

Tak práci, no, to se podívejme, pomyslel si. „Hraje tam mladý Belmondo,“ řekl nahlas.

„No tak, hm, ono to počká do zítřka, nic se nezblázní, vid?“

Sledovala, jak pak zapíná projektor, a přivinula se k němu, když se na protější stěně objevily úvodní titulky.

Ve 23.16 Viktor ve sprše: voda dopadá na sprchový závěs a občas vydává zvuky ne zcela nepodobné krokům. Strnul hrůzou – představil si živě vraha stojícího za závěsem. Třímá obří kuchyňský nůž, jímž ho znovu a znovu bodá za doprodu charakteristického „í-í-í“, až mu nakonec podklesnou kolena a zhroutí se na modré kachličky skrápěné vodou prýšící ze sprchy a vlastní krví...

Tak dost. Zdá se, že ho ty televizní zprávy dostaly ještě víc než Elenu. Zatřepal hlavou, aby se té představy zbavil, pro jistotu ale zastavil vodu, aby ho okolní ticho opět uklidnilo. Opatrně poodhrnul závěs. Samozřejmě, nikde nikdo. Elena je už dávno v posteli a on by měl jít také už spát. Stejně byl ten Hitchcock frajer. Vybavil si výroky svého kolegy Empíra. „Kdo jiný by si mohl dovolit takovou věc, jako obsadit do filmu tehdy slavnou herečku Janet Leighovou a nechat ji umřít – a to ani ne v polovině! Borec, naprostý borec. V těsném závěsu za ním je Polanski, Čínská čtvrt', znáte? Ten zas přinutil Nicholsona skoro po celou dobu filmu chodit s náplastí na nose, jak naprostého idiota, že? Taky borec. S jeho soukromím už je to horší, ale o tom se teď nebudeme, vidíte.“

Když později večer zapisoval čerstvé postřehy do svého pojednání a přemýšlel, které z F-slov k charakteristice francouzského filmu použít, jestli fantastický, famózní, nebo fenomenální, zaslechl z vedlejšího pokoje Elenino lehké pochrupování. To se teda strachem z vraha moc dlouho netrápila. Ti lidi, co usnou, jakmile položí hlavu na polštář, vůbec neví, jaké mají štěstí. Jak obrovský náskok mají před těmi chudáčky, kteří se až do rána zpocením převalují na svém lůžku z neklidu (tento obrat Viktora právě napadl, hned si ho poznamenal). Má pracovat ještě chvíli na scénáři? Snad jenom opravdu malou chvilku, cítil, že se mu už také začíná chtít spát. Tak ne, necháme to na zítra.

Toho večera Viktora spánek zastihl nečekaně pouhou hodinu poté, co uložil své tělo vedle spokojeně oddechující Eleny.

3

ELENA & VĚRA

Viktor myje nádobí.

Ráda ho při tom pozoruju, je to ojedinělý úkaz, přesto, nebo právě proto, stojí za to. Viktor bere každý jednotlivý kus nádobí jemně do rukou a opatrně na něj pouští tenký pramínek vody o přesně nastavené teplotě – trochu při tom připomíná tatínka koupajícího poprvé novorozeně. Ne, Viktor se s nádobím nemazlí, jen není na mytí zvyklý, a tak si počíná trochu neobratně a přehnaně opatrně. Zkrátka to nemá ještě v ruce, není si jistý, co si může k nádobí dovolit. Má strach, aby ho snad moc nezmáčkl nebo nerozbil. I přesto, že se snaží počínat si opatrně, všechno vždycky chytne špatně a nešikovně a přendává si to z ruky do ruky, občas mu něco upadne a všude stříká pěna. Je to kouzelný obrázek, který je k vidění jednou, maximálně dvakrát do roka.

Nádobí u nás totiž myju já. Jeden vaří, druhý myje – stará známá věc. Já vařit neumím, ale v nádobí jsem přebornice, to tedy ano. Ale, jak říkám, dnes mám výjimku, spálila jsem si tři prsty (no ano, tři!) na pravé ruce – už podruhé jsem bezmyšlenkovitě dala do mikrovlnky ohřát hrnek s nedopitým čajem. Vždycky mě totiž při jeho pití něco vyruší a já pak na čaj zapomenu. Na tom by nebylo nic zvláštního, kdyby nešlo

o můj oblíbený hrnek, hodobóžový, který jsem dostala od maminky. Je zlatý, s bílými holubičkami. A, ano: tento můj nejoblíbenější hrnek se v mikrovlnce promění v (sebe)vražednou zbraň. Rozžhaví se přitom tak nějak poklidně, bez zbytečného okázalého prskání nebo jiskření, o to je nebezpečnější! Člověk ho vyndá, popadne třemi prsty za ucho, a v půli cesty od mikrovlnky ke stolu k mozku konečně doputuje signál *pálí, pálí, pálí, pálí!!!* Jenže protože je to váš oblíbený hrneček, nemůžete ho upustit. Musíte ho donést na stůl, do jehož desky vypálí kolečko, vyprostit prsty z ouška, poté je nutné v předklonu, s vytržštěnými očima a ústy dokořán v němém výkřiku pustit na postiženou ruku proud studené vody. Musíte vydržet chlazení co nejdéle, dokud vás nerozklepe zima. Pak už můžete ruku vytáhnout a jemně osušit (*au, bolí, bolí!*), tvářit se ublíženě, a to nejdůležitější: stisknout bod cca tři centimetry pod zápěstím postižené ruky, tam, kde se měří tep – bolest se zmírní a hojení se urychlí. Tenhle tip mám taky od maminky.

Musím na jógu, ale ještě chvíli pozoruju Viktorovu středně vysokou postavu, naštěstí je přece jen o pár centimetrů vyšší než já (tedy když se narovná), prohlížím si jeho úzká ramena a hnědé vlasy, které se mu na temeni začínají vytrácet. Tam si ale Viktor nevidí, a já mu to rozhodně hlásit nebudu. Ostatně, mně se líbí, tak jak je, a navíc – vzhled není to nejdůležitější.

Před odchodem pohladím Viktora po kulatých zádech: „Mám teď hodinu, pak budu mít nějaké pochůzky. Vrátím se asi až večer, tak pa!“ On mě stejně nevnímá, je stále úplně ponořený do mytí těch několika talířů a skleniček. Je tak sladký.

* * *

Pohledem přejedu malou tělocvičnu, kde každý druhý den vyučuju jógu. Jógamatky jsou rozloženy jedna vedle druhé, aby se sem vešlo dvanáct lidí, což je maximální počet účastníků kurzu. Vstupuju do místnosti jako poslední, provázena

pohledy mých cvičenek a – co si budeme nalhávat – užívám si ten pocit důležitosti. Schválně se narovnáám a zatáhnu břicho, přecházím sálkem divže ne jako modelka po molu, na sobě mám černé legíny pod kolena a šedé jednoduché tílko.

„Takže začneme – vítám tady staré známé tváře a, támhle vzadu vidím jednu novou... Jak se slečna jmenuje? Iveta. Ivetto, cvičila jsi už někdy jógu? Nevadí, základní sestava je na každé hodině stejná, těžší cviky se obměňují, ale ty můžeš prozatím vynechat. Všechno chce čas, přijde to postupně samo. Nemusíš se ničeho bát, všechny jsme někdy začínaly. Začneme jemným uvolněním a protažením páteře a končetin v sedu. Takže se všechny posadíme, Iveto, podívej se kolem sebe na ostatní, jak vidíš, používáme různé sedy, podle stupně pokročilosti, ale v podstatě každý může použít, co mu vyhovuje a je mu příjemné. Můžeš sedět takhle na patách, tomu se říká *Vadžra ásana*, nebo to, co znáš jako turecký sed *Sukha ásana*, případně pak už složitější sedy jako třeba lotosový květ *Padma ásana*. Tak, sedíme už všechny, teď se uvolníme, zavřeme oči. Hlavně pro Ivetu teď zopakuju základy správného dýchání, takzvaného plného jógového dechu, a základy *pránájáma* – vědomého řízení dechu. Pak přejdeme na *Súrja namaskár*, sestavu známou také jako *Pozdrav slunci* a pak si procvičíme další, už trochu složitější ásany. Na konci se pěkně uvolníme, zrelaxujeme a prodýcháme. Tak, pojďme na to. Nadechneme se bránicí zhluboka do břicha, sledujeme, jak dech stoupá nahoru hrudníkem, zvedá klíční kosti, pak pomalu vydechneme...“

Po Hatha józe mám ještě Power jógu – poněkud zrychlenější a silovější jógu. Všechny pozice se dělají jen na jeden nádech nebo výdech – výsledkem je, že celý sál funí, heká a potí se. Já jim předvedu, jak má cvik vypadat, pak obcházím hekající a funící cvičenky a opravuju jim držení těla v pozicích, takže se sama tolik nezapotím, ostatně, mám víc lekcí po sobě, nechci se úplně vyřídít. Na fyzičku si ale stěžovat

nemůžu, myslím, že mám vynikající formu. A hlavně ten pocit – vyrovnanost, odevzdanost. Z lekce vždycky odcházím jako nový, lepší člověk. Jóga je zkrátka moje láska, to nejlepší, co mě potkalo. Neříkala jsem totéž kdysi i o Viktorovi?

Člověk musí být vděčný za to, co má, to je základ. Je to úžasná práce, vlastně málokdo má to štěstí, že ho jeho koníček i živí... No dobrá, budme přesní – přísně vzato mě jóga úplně neživí. Kdybych neměla Viktora, tak mi peníze nestačí ani na nájem – ale já *mám* Viktora, takže je zbytečné se tímhle zabývat, nikdo nemá rád hypotetické otázky a filozofování na téma *co by kdyby*. Zkrátka, jak říkám, je skvělé, když se koníček stane zaměstnáním. Cítím se vždycky po józe tak silná – rovná jako svíčka, každý sval v těle je o něco silnější a pružnější, než byl předtím. A ta energicky zvednutá bradička a roztomilá rychlá chůze štíhlé osůbky – no, jsem nejspíš přímo k nakousnutí. Nebudu vám lhát, vůbec se nedivím, že se za mnou na ulici kluci otáčejí. Je to tak. Jen ať se podívají, mě neubude, jim to udělá radost a mně vlastně taky. Zkrátka, kdo mě ulovil, ten má setsakra štěstí. Ale ne, to já jen tak, pro zasmání. Samozřejmě jsem ztělesněná skromnost a tady tyhle blbosti plácám, jen abych byla sama před sebou zajímavá. No nic, hupky hup, mám dnes po práci, tralalá, takže co teď s volným odpolednem? Domů se mi nechce, zas bych jenom koukala na televizi – a dnes je takový pěkný den!

Procházím svým oblíbeným parkem, kdybych šla tímhle směrem ještě něco málo přes kilometr, dojdou až k řece. Ve vzduchu je cítit vlhkost před deštěm a je poměrně teplo – představuju si, že lipová alej směřuje ne k řece, ale k moři. Jako bych přímo cítila v nose tu jeho slanou vůni spojenou s dovolenou a odpočinkem. Hned je mi líp, tuhle vůni bych měla používat místo parfému – no to je vlastně dobrý nápad, nechám si to patentovat. Vůně *Dovolená*. Pro všechny, kteří neměli to štěstí a nenarodili se někde poblíž moře. Stejně je to nespravedlivé,

člověk se narodí v zemi, z níž je to k nejbližšímu moři tisícovka kilometrů, polovinu roku je tu hnusná zima a zatažená obloha, to se někdo má, bydlet na jihu u Středozemního moře. No ale, když to vezmete kolem a kolem, ve Skandinávii to mají ještě mnohem horší, nemluvě o Jihoafričanech, kteří nemají co jíst a záviděli by mi můj přepych. Člověk by si neměl nikdy stěžovat, protože vždycky může být hůř.

A teď ale zpátky k mé otázce: co s volným odpolednem? Co kdybych zašla na kávu s Věrou? Ano, to je nápad, dlouho jsem ji neviděla. Cítím lehkou výčitku (lehkou jako holubí prachové peříčko někde vzadu na temeni – ale fuj, to je plné roztočů a bůhví jakých nemocí), je to jedna z mých nejlepších kamarádek. To ona mě přivedla před pár lety k józe. Sama ji cvičila už přes deset let, já teprve necelé tři roky a už jsem se stala instruktorkou. Myslím, že to Věru mrzelo – mám pocit, že chtěla sama učit. Utěšovala jsem ji, že má pro ni osud nachystanou nějakou mnohem lepší práci, ne jen učení. Bylo mi jí líto. Zdá se mi, že ji nikde jako učitelku nechtěli, protože, přestože jí cvičení jde poměrně dobře, je trochu, no – jak to říci –, oplácaná. Asi by nepůsobilo dobře, kdyby jógu vyučoval někdo s nadváhou. Věra za to ale nemůže, opravdu se snaží, vím, že zkouší pořád nové diety a cvičí opravdu poctivě. Kdybych mohla, dala bych jí trochu ze svého metabolismu – zdědila jsem ho po tátovi, můžu sníst, kdy chci, kolik čeho chci, a nikdy nepřiberu. No, to se nedá nic dělat, učení jógy mě strašně baví a hlavně je člověk časově nezávislý. Před jógou jsem byla asistentkou v právnické kanceláři – úmorná práce. Člověk se musel pekelně soustředit celý den, pořád samé telefonáty, zapisování, žádný odpočinek – brrr, teď už bych neměnila.

Beru telefon a mačkám Věřin kontakt.

„No, ahoj Eleno,“ ozývá se odměřeně. Jsem už zvyklá, že Věra zní permanentně našťvaně, i když tomu tak zrovna náhodou není.

„Ahoj, říkala jsem si, jestli bys nechtěla zajít dneska na kafe, dlouho jsme se neviděly... Co říkáš? Měla bys čas odpoledne?“

„To by šlo, třeba ve tři?“

„Tak jo, a kde se sejdeme, někde v kavárně?“

„A nemůžeš se stavit radši u mě ve studiu?“

„Tak fajn, ve tři tam!“

Ani jsem se nestihla rozloučit, jak rychle zavěsila. Studium myslí svůj butik, kde prodává *originální českou módu a doplňky od mladých návrhářů*. Butik je takové Věřino dítě, které si hýčká a je na ně náležitě pyšná. Sama studovala oděvní tvorbu na UMPRUM, ale nedostudovala – mám dokonce pocit, že ji vyhodili. Bohužel asi nemá dost talentu nebo kreativity, její modely, které jsem měla tu čest vidět, byly všechny příšerné beztvaré pytle, navíc už od pohledu nepohodlné. U Věry se nedá mluvit o absenci vkusu – není to nevkus ve smyslu ne-vkus, je to pozitivní nevkus, něco, co existuje samo o sobě a upoutává na sebe pozornost. Nepřítomnost něčeho přehlédneme mnohem snáze, než přítomnost něčeho, co tam být nemělo. To je Věřin nevkus. Fakt, že se realizovala v oboru, který je naopak přímo na vkusu založen, je na druhou stranu hodný obdivu. Takže teď se Věra zabývá aspoň tím, že prodává práci druhých. Už o ní i vyšlo pár článků v některých časopisech pro ženy – můj Viktor jí dokonce napsal tiskovou zprávu, když ho o to požádala. Je to jeho téměř denní chleba a co by neudělal pro kamarádku své ženy. Jenže – Věra mu tiskovku div nehodila na hlavu, že je naprosto ubohá a že si ji radši napíše sama. Když jsme s Viktorem později na tu její variantu tiskové zprávy narazili v jednom online médiu, které ji přetisklo bez úprav, ukázalo se, že je to tatáž tisková zpráva, co napsal Viktor, pouze přibyl úvodní odstavec:

„Duší butiku je Věra Štrosová, mladá talentovaná oděvní návrhářka, která se ale místo realizace vlastní tvorby obětovala ve prospěch jiných návrhářů...“

Pamatuju si to doslova. Tu větu mám vypálenou v mozku, asi ji nezapomenu do smrti. Předpokládám, že Věra si ji

nechá vytesat na náhrobní kámen. Zbytek tiskové zprávy bylo Viktorovo dílo bez nejmenší změny. Viktor ji tehdy pro ni napsal zadarmo – Věra mu ale sdělila, tedy nám oběma, že by mu za jeho mizernou práci stejně nezaplátila.

Vzpomínám si doteď, jak z toho byl Viktor špatný. V práci se pak každého ptal, jestli si myslí, že jeho tiskové zprávy jsou v pořádku a jsou dostatečně kreativní, nápadité a stylisticky vytríbené. Po přečtení zmíněného článku na webu se mu znatelně ulevilo, že přece jen jeho práce není špatná – ovšem od té doby Věru nesnáší, takže pokud se s ní vidím, Viktor se o tom nesmí dozvědět. Pořád se mě ptá, jak s ní můžu vlastně kamarádit.

„Mladá návrhářka! Mladá! Panebože, vždyť prodává věci lidí, kteří jsou o dvacet let mladší než ona! A kdo o sobě proboha napíše, že je nadějný a talentovaný? Budu zvracet... Ne, nebudu... A budu... Ne, tak nakonec ne.“

Nejsmutnější na celé kauze bylo, že někteří novináři jí na to skočili a opravdu ji opěvovali bezmála jako Matku Terezu, vrchol filantropie a altruismu. Já jsem kuckala smíchy, ale Viktor byl vzteky bez sebe. Neměl by se brát tak vážně, říkám mu to pořád – divím se, že nemá už dávno žaludeční vředy velké jak slepičí vejce.

Tak prima – zamnu si v duchu ruce –, to by bylo, mám ještě trochu času, takže hurá nakupovat. Co kdybych si zašla třeba do některého bazaru v okolí? Mám jejich mapu v hlavě, znám je všechny nazpaměť, bazary jsou moje druhá velká vášeň, hned po józe. Ano, miluju bazary, miluju staré věci. Nedokážu to moc vysvětlit – nějakým způsobem mě uklidňuje ta nostalgie zapomenutých časů, starožitná vůně. Viktor mi vyčítá, že plním náš dům starými krámy, ale já si zkrátka nemůžu pomoct. Jsou tak krásné, nejradši bych se s tím starožitným nábytkem nebo nádobím mazlila a brala si je s sebou do postele.

Scházím po čtyřech příkrých schůdkách do suterénní místnůstky, musím se při vstupu přikrčit, abych se neprašti-

la do hlavy o futra. Místnost o velikosti asi tak pětkrát čtyři metry je doslova přeplněná krámy. Staré nádoby se vrší na stozích knih a haldách oblečení, dřevěné bedny jsou plné všemožných roztodivností, od mlýnku na kávu až po reza-ovou šavli. Vždycky si představuju, komu asi ty předměty pa-ťřily, probírám se starými pohlednicemi a s trochou studu si je i čtu *Pozdrav ze Šumavy své drahé rodině zasílá Milena*. Jak asi vypadala, kolik jí tehdy bylo? Kolik je jí teď? Žije ještě vůbec? V secesním otevíracím medailonku, který беру opa-trně do ruky, je na každé straně maličká oválná fotka – bledá paní v bílých šatech s vyčesanými vlasy a naproti asi dvoule-té buclaté batole v košilce. Paní i dítě mají ve tváři nezvykle vážný výraz – strnulé oči a semknuté rty. Duchové, preludy z minulosti. Stříbro, maličko poškrábané, na víčku jsou tři granátky. Šperk je nádherný, okamžitě se rozhoduju ke kou-pi. Ještě tu nemůžu nechat čtyři krásné jednoduché prvore-publikové skleničky s okraji lemovanými zlatým proužkem. To bude mít Viktor radost, pomyslím si zpola vesele a zpola zlomyslně. Víím, že ty moje „krámy“ nesnáší. Vždycky mě fas-cinovalo, jak můžou být lidé tak různí, mít rádi rozdílné věci, tolik se lišit. Jsou to nepochopitelné odlišnosti, které pak ve-dou k tomu, že si jeden o druhém myslí, že je padlý na hlavu. Například když někdo nemá rád čokoládu. Panebože. Čoko-ládu! Já zas nerozumím jeho obsesivní zálibě ve filmech (a on nechápe, že já nechápu). Každý máme něco, měli bychom být tolerantní. Koneckonců, je to můj manžel. Medailonku před ním přiznám tak třetinovou cenu, kdyby se náhodou ptal, a ze skleničky si ještě sám rád dá víno, to se vsadím.

Zaplatím a s úspěšným úlovkem v balicím papíru v podpa-ží mířím k Věřinu krámku.

Po cestě přemýšlím o své kamarádce. Každý na téhle pla-netě má touhu po sobě něco zanechat. Věra nechá pro další generace odkaz v podobě oblečení a zachycené představě o vkusu dnešních žen. Trochu jí závidím. Po mně zbyde co?

Energie, kterou jsem předala všem cvičícím? Jejich lepší pocit a postava? Možná po mně zbydou životy mých cvičenek, krásnější samozřejmě, protože jsem je změnila jógou stejně tak, jako jóga proměnila můj vlastní život. Nebo je můj účel tady jiný a spočívá v zachování lidského rodu? Tkví v naději na lepší budoucnost, již dám dalším generacím uvolněním svého geniálního genu. Zakládá se můj přínos světu na tom, že budu mít vlastní dítě? Proč by ne. Ale až časem, teď na to rozhodně není prostor. Ostatně nemyslím si, že Viktor by po dětech kdovíjak toužil. Asi není přímo ten typ. Ale málokterý chlap je vyloženě *ten typ*, chce to jen trošku intrik a přemlouvání.

* * *

Otvírám dveře Věřina studia s názvem *Moda Vera*, před tím ještě rychle mrknu do výlohy na hipstersky vymóděné figuríny bez hlav. Jedna nebožačka je zahalená do obrovitánské šály a oblečená v obepnutých koženkových šatech sahajících až na zem. Naštěstí v nich nemusí (a kdyby to zkusila, zjistila by, že ani nemůže) chodit. Ostatní výtvořky nestihnu zaregistrovat, vcházím do prostorné světlé místnosti s jednoduchým zařízením převážně v bílé barvě a světlém dřevě, podél zdí jsou přichycené tyče, na nichž visí ramínka s oblečením. Věra sedí za stolem u počítače, černou ofinu přísně zastřiženou těsně nad tmavým obočím, na nose výrazné hranaté brýle, které mají opticky zúžit její buclatý obličej. Rty má namalované jedovatě rudou rtěnkou, stejnou barvu má i na nehtech. Mně vždycky tyhle vyzývavé barvy přišly vulgární.

Věra zvedne líně hlavu od monitoru a pozdraví mě.

Jako kulisu má puštěné rádio – já při puštěné hudbě nemůžu nikdy pracovat, ruší mě. Podle hlasu moderátora okamžitě poznávám Radio A. Hlasatelé Radia A mluví unyle, dávají si na čas, dělají schválně dlouhé odmlky: tak dlouhé, že by i v běžné konverzaci působily trapně, natož v rozhla-

sovém vysílání. Na nějaké to přeréknutí nehledí a valná většina z nich má nějakou vadu řeči. Jejich hlasy jsou naprosto v rozporu se školenými, nepřesvědčivě veselými hlasy, které se linou do éteru z jiných stanic, jejichž moderátoři se obvykle pohybují na hranici vlezlosti a žoviálnosti. Mám teorii, že tak, jako v jiných stanicích se při přijímacím pohovoru klade důraz na precizní výslovnost a školený hlas, na Radiu A je naopak požadováno nějaké to ráčkování, šlapání si na jazyk, špatně vyslovované sykavky a podobně. Už kvůli tomu nejde tohle sympatické rádio nemilovat. Ostatní stanice se snaží vyvolat sexy dojem, ale u tohoto sladkého rádia mám vždycky pocit, že ve studiu sedí za mikrofonem mluvící štěňátko nebo křeček. Vždycky, když zaslechnu „... a pvoto vám teď pustím... píseň... z jejich pvvní desky...“ mám chuť moderátora obejmout a konejšivě ho hladit po zádičkách.

„Viděla jsi včera zprávy o té uškrcené? To je teda děs, co?“ začíná konverzaci Věra, aniž by zvedla oči od monitoru. Já se mezitím pohybuju obezřetně mezi ramínky s obřími nadýchanými kardigany s cípy visícími až na zem a velkými šaty volného střihu v padesáti odstínech šedi.

„No, strašné. Taková mladá holka, viď. To musí být pro její rodiče a toho přítele —“ Jeden šedý pytel mi spadne na zem, opatrně ho zvednu. Věra přiskočí a vytrhne mi ho z ruky, pečlivě ho ze všech stran prohlédne, vrhne na mě zlostný pohled a radši jej sama vrátí na ramínko.

„Koukala jsi na to pořádně?!“ houkne na mě. „Byla vdaná a měla malý dítě!“

To je pro mě novinka. Myslím, že na ČT, když jsme zprávy sledovali s Viktorem, nic takového neříkali. Anebo možná říkali, ale nedávala jsem pozor. I to je možné, ano.

„Chudák. Vlastně všichni jsou chudáci – ona, manžel, a hlavně to dítě. A rodiče. Ach jo, všech je mi líto, a to jsem o nikom z nich do včerejška neslyšela.“ To není nejobjevnější,